

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

D 2590

231

PRÆSTØ REALSKOLE.

P. B.

1875

PÆDAGOGISK BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Statens pædagogiske Studiensamling
København V.

EFTERRETNINGER

OM

PRÆSTØ REALSKOLE

FOR

SKOLEAARET 1874-75

VED

SKOLEFORSTANDER TØRSLEFF.

PRÆSTØ.

„Præstø By- og Amtstidende“s Trykkeri.

1875.

Da jeg overtog Ledelsen af Præstø Realskole, blev der ikke fra Skolekommissionens Side givet mig nogen direkte Tilkjendegivelse af, hvorledes man ønskede, at jeg skulde forholde mig med Hensyn til Ordningen af Klassernes Antal og Læseplanens Omfang. Ganske vist indeholdt den Omstændighed, at der kun fordredes ansat én Lærer (foruden Forstanderen), og at der kun var anvist to Læseværelser til Brug for Skolen, en indirekte Antydning af, at Skolekommissionen kun krævede Skolen inddelt i to Klasser, men denne Ordning havde Skolens forrige Bestyrer, Hr. Lieutenant Grum, forlængst forladt. Allerede i 1871, da Hr. Grum udgav sine „Meddelelser om Præstø Realskole“, havde han indrettet Skolen med tre Afdelinger og en Forberedelsesklasse, og han fastholdt senere, trods alle Vanskeligheder, denne Ordning. Hr. Grums Dygtighed som Skolemand er saa anerkjendt her paa Stedet, at det vilde være overflødigt af mig yderligere at fremhæve den, skjønt jeg, som hans Efterfølger, særlig har Anledning til at paaskjønne den, men jeg skal kun erindre om, at Skolen under Hr. Grums Ledelse og med den Form, han gav den, i Løbet af et Aar naaede op fra et Discipeltal af 13 til c. 40, et Antal, som den i de sidste tre

Aar stadig har holdt, og som viser, at den, trods sine smaa Midler og faa Kræfter, men med en efter Nutidens Fordringer nogenlunde afpasset Ordning, kan være til Gavn for de Mange, der savne Midler til at sende deres Sønner andet Steds hen for at hente en fyldigere Undervisning, end den, Almueskolen kan give.

Under disse Omstændigheder kunde der for mig ikke blive Spørgsmaal om, ad hvilken Vej, jeg skulde gaa. At fastholde Hr. Grums Ordning vilde ganske vist kræve forskellige Ofre: forøget Arbejde, formindsket Indtægt (paa Grund af Løn til Timelærere eller en 3die Lærer) og Afstaelsen af et af mine private Værelser for at skaffe Plads til Skolen, men vilde give mig Haab om at kunne fortsætte med Held, hvad der var saa godt begyndt, medens jeg ved at vende tilbage til den af Skolekommissionsn antydede Ordning upaatvivlelig kun vilde opnaa, at Skolen om kortere eller længere Tid vilde synke tilbage til det Punkt, den stod paa, da Hr. Grum overtog den. Thi en Realskole, som har saa faa Klasser, at den ikke i Reglen kan modtage sine Disciple i den Alder, hvori Forældrene ønske dem anbragte i Skolen, og som saa at sige hverken kan faa Lejlighed til at give sin Undervisning Begyndelse eller Slutning, vilde selv under den dygtigste Bestyrelse sygne hen.

Jeg har derfor i alt væsentligt fastholdt den Ordning, som jeg forefandt ved min Tiltrædelse, og de Forandringer, som jeg enten allerede har foretaget, eller muligen i Fremtiden agter at foretage, ville kun have til Hensigt yderligere at udvikle den nuværende Plan. I Overensstemmelse hermed ville Skolens tre Afdelinger i Fremtiden blive to-aarige, men med fremadskridende Undervisning, saa at de i Virke-

ligheden kommer til at svare til 6 et-aarige Klasser. Ved denne Ordning bliver det muligt at give en fyldig Undervisning med faa Lærerkraefter, og de Ulemper, som derved ville foraarsages med Hensyn til den aarlige Optagelse, ere saa ubetydelige, at de med lidt god Villie fra Forældres og Værgers Side let kunne overvindes.

Paa Grundlag af den nævnte Ordning har jeg udarbejdet en udførlig Undervisningsplan, som — under Forventning af Skolekommissionens Billigelse — vil blive lagt til Grund for Undervisningen fra det nye Skoleaars Begyndelse.

Da det er mit Ønske, at Skolens Virksomhed skal fremtræde saa klart som muligt for dem, der ere interesserede i den, agter jeg aarlig, ligesom i Aar, at udsende Efterretninger om dens Arbejde og Tilstand.

DISCIPLENE.

Ved Udgangen af forrige Skoleaar talte Skolen 35 Disciple. Af disse ere 9 udmeldte i Løbet af indeværende Skoleaar, nemlig: G. F. F. Berg, J. Larsen, P. Bang, L. J. Rasmussen og J. E. Kragelund af III Afdeling, V. Rodian, A. H. Repholtz og P. Ingerslev af II Afdeling og R. Christensen af I Afdeling. Derimod ere 14 nye optagne, saa at Skolen for Tiden tæller 40 Disciple, der efter Censuren for Februar Maaned ere ordnede i de forskjellige Afdelinger saaledes, som efterstaaende Liste angiver. Ved de nyoptagne er angivet i Parenthes, hvem Disciplen er Søn af.

III. Afdeling.

1) C. S. E. Hegelund. 2) H. C. Olsen. 3) C. F. Falch. 4) H. E. K. Mørkeberg. 5) C. Deichmann. 6) C. H. Kallehaug. 7) C. N. Ringberg.

II. Afdeling.

1) J. J. Olsen. 2) I. Bähr. 3) A. N. A. Birch (Restauratør B. Præstø). 4) C. F. A. Hansen. 5) V. L. J. Høpfner. 6) I. A. K. Hansen. 7) H. H. Mørkeberg. 8) L. P. Lydiksen (Gartner L. Præstø). 9) C. O. Stein.

10) E. Rasmussen (Murer R. Engelholm). 11) R. A. B. Larsen. 12) J. C. Jakobsen. 13) P. Jensen (Plejesøn af Piskemager J. Præstø). 14) B. Deichmann. 15) G. V. Husfeldt.

I. Afdeling.

1) A. Olsen. 2) A. F. Tolderlund (Kjøbmand T. Præstø). 3) S. P. Jensen (Slagtermester J. Præstø). 4) C. F. E. Høpfner. 5) C. J. K. Bang. 6) J. F. Stumpf (afd. Melhandler S. Præstø). 7) C. P. Larsen. 8) H. V. Funch (Kjøbmand F. Præstø). 9) V. A. M. Hoffland. 10) N. C. S. Hansen (Smedemester H. Præstø).

Forberedelsesklassen.

C. A. Petersen. F. Ingerslev. L. O. Hegelund. P. J. S. Henriksen (Melhandler H. Præstø). H. S. Henriksen (Broder til forannævnte). N. F. O. Jensen (Værts-husholder J. Præstø). H. V. Olsen (Kjøbmand O. Præstø). F. R. K. Høpfner (Barbér H. Præstø).

Skolens Fripladser

ere af Byraadet tildelte: H. V. Funch, E. Rasmussen og P. Jensen.

LÆRERPERSONALET.

Under 4de Marts 1874 blev Forstander for Realskolen i Horsens, Lærer N. Tørsleff, af Byraadet i Præstø og Skole-direktionen for Barse og Møenbo Herreder valgt til Bestyrer af Præstø Realskole fra 1. April s. A. at regne.

Den 20. April 1874 antoges Seminarist K. K. Kring
til Lærer ved Skolen.

UNDERVISNINGEN.

De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de
forskjellige Lærefag sés af nedenstaaende Tabel.

	I. Afdl.	II. Afdl.	III. Afdl.
Religion	2	2	2
Historie	4	4	4
Geografi	2	2	2
Naturlære	"	"	2
Naturhistorie	2	2	2
Regning	4	3	2
Mathematik	"	2	4
Dansk	6	3	3
Engelsk	4	3	3
Tysk	"	4	2
Skrivning	2	2	2
Tegning	2	2	2
Sang	2	2	2
Gymnastik	2	2	2

I alt ugentlig: 32 Timer. 33 Timer. 34 Timer.

Forberedelsesklassen er bleven undervist 26 Timer
ugentlig.

Fagenes Fordeling mellem Lærerne har været følgende:

Forstanderen: Religion, Geografi, Naturhistorie,

og Engelsk i alle Afdl. Dansk og Tegning i II. og III., samt Tysk i II.

Lærer Kring: Historie, Regning, Skrivning og Sang i alle Afdl. Matematik i II. og III., Naturlære i III. og Dansk i I.

Cand. jur. Hansen: Tysk i III. Afdl.

Gymnastiklærer Nielsen: Gymnastik i alle Afdl.

Lærerinde Fru Funch: Tegning i I. Afdl. Dansk og Regning i Forberedelsesk.

I Aarets Løb ere følgende Pensa gennemgaaede i de forskellige Fag og Afdelinger:

Religion.

I. Afdl. Det gamle Testaments Bibelh. til „Israels Riges Deling“. (Balslevs og Brandts Lærebøger). Troen og Fadervor efter Luthers lille Katek. De ti Bud efter Balslevs Læreb. 10 Psalmer ere lærte.

II. og III. Afdl. Det gamle Testaments Bibelh. fra „Abraham“ og ud (fortalt efter L. C. Møllers store Bibelh.). Det nye Testaments Bibelh. til „Lidelseshistorien“ (efter Balslevs Bibelh. med nogen Anvendelse af det n. T.). Troen og Fadervor efter Balslevs Læreb. 12 Psalmer ere lærte.

Historie.

I. Afdl. Fædrelandshistorien: Barfods Læreb. for fra til „Kristian den anden“. Verdenshistorie: Kofods fragmentariske Læreb. for fra til „Filip af Macedonien“.

II. og III. Afdl. Fædrelandshistorie: Allens Læreb.

for fra til „Reformationen“. Verdenshistorie: Kofods fragmentariske Læreb. fra „Amerikas Opdagelse“ til „Begivenhederne 1848“.

Geografi.

I. Afdl. Europa med Undtagelse af Tyskland, mest efter Landkort, dog med nogen Anvendelse af Erslevs Læreb. Nr. 5.

II. Afdl. Mellemeuropa og de fremmede Verdensdele efter Erslevs Læreb. Nr. 4.

III. Afdl. Evropa efter Erslevs Læreb. Nr. 2.

Naturlære.

III. Afdl. Mortensens Læreb. S. 1—31 (Legemer i Almindelighed, faste Legemers Ligevægt, flydende Legemers Ligevægt, Luftarternes Ligevægt og faste Legemers Bevægelse til Pendulbevægelsen),

Naturhistorie.

I. Afdl. Pattedyr efter Feddersens mindre Læreb.

II. og III. Afdl. Menneskets Benbygning, Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske efter Feddersens mindre Læreb.

Regning.

I. Afdl. Chr. Hansens Regnebøger 1ste og 2den Del. Hjemmeregning en Gang i hver Uge.

II. og III. Afdl. Chr. Hansens Regnebøger 2den og 3die Del. Hjemmeregning en Gang i hver Uge.

Mathematik.

II. Afdl. Steens elementære Arithmetik for fra til § 43.

III. Afdl. Arithmetik: Steens Læreb. for fra til § 43,

samt talrige Opgaver. Geometri; Mundts Læreb. for fra til § 125.

Dansk.

I. Afdl. Pio—Wimmers Læsebog for de lavere **Klas-**ser er benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse. 10 Digte ere lærte. Det vigtigste om Ordklasserne er gennemgaaet mundtlig. 2 Stile ugentlig (skrevne paa Skolen), dels Diktat, dels Gjengivelse af en Fortælling.

II. Afdl. Wulffs Læsebog 3die Del er benyttet til Oplæsning og Analyse. Oplæst er desuden mindre Stykker af forskellige Forfattere (Holberg, Oehlenschläger, Høstrup). 6 Digte ere lærte udenad. Bojesens Sproglære er gennemgaaet indtil Ordstillingen. 3 Stile maanedlig (skrevne i Hjemmet) af fortællende eller beskrivende Indhold. Af og til Diktat.

III. Afdl. som II., dog sjældnere Diktat.

Engelsk.

I. Afdl. Listovs „Ledetraad“ S. 1—41. 1 Stil ugentlig (skreven i Hjemmet) efter samme Bogs „blandede Øvelser“ og Listovs Elementærbog.

II. Afdl. Listovs engelske Læsebog S. 1—15. Listovs Elementærbog er anvendt til Indøvelse af Grammatiken. 1 Stil ugentlig (skreven i Hjemmet) efter samme Bog

III. Afdl. Listovs „Engelske Læsestykker“ S. 1—61. Rossings Grammatik er gennemgaaet. 3 á 4 Stile maanedlig (skrevne i Hjemmet) efter Eibe „100 Timer i Engelsk“.

Tysk.

II. Afdl. Løkkes „Tyske Læsestykker“ S. 1—33. Af Abus Grammatik er gennemgaaet Artiklerne, Substantiverne

og Adjektiverne. Ahns „Praktisk Lærebog i det tyske Sprog“ er benyttet ved Indøvelse af Grammatiken. 1 Stil ugentlig (skreven i Hjemmet) efter samme Bog.

III. Afdl. Løkkes „Tyske Læsestykker“ S. 113—153. Ahns Grammatik er gennemgaaet til Hjælpeverberne. 3 Stile maanedlig (skrevne i Hjemmet) efter Ahns Lærebog.

Skrivning.

Alle Afdelinger ere øvede i Skjønsskrivning efter Lærerens Forskrift.

Tegning.

I. Afdl. Helsteds „Vejledning i Tegnekunstens allerførste Grunde“ 1—2 Hefte. II. og III. Afdl. forskjellige Fortegninger. Navnlig Øvelse i at gjengive Fortegningen i forstørret eller formindsket Maalestok. Kontourer efter Gibbsornamenter.

Sang.

Holm og Toftes Melodisamling, samt Berggreens og Rungs Psalmemelodier ere anvendte. Nogle tostemmige Sange ere lærte.

Gymnastik.

Savnet af et lukket Gymnastiklokale har naturligvis virket hemmende paa denne Undervisningsgren. For at Øvelserne ikke skulde aldeles ophøre i Vintermaanederne, har Forstanderen for egen Regning lejet Hotel „Danmarks“ Sal til Brug for Skolen 4 Timer ugentlig, men des værre har kun en mindre Del af Apparaterne kunnet anbringes i Salen. I Sommermaanederne bleve samtlige Afdelinger underviste i Svømning 2 Gange om Ugen.

I **Forberedelsesklassen** har Undervisningen nærmest kun været mundtlig. Der er blevet undervist i Dansk, Regning og Skrivning, samt fortalt en Del af det gl. Testamentes Bibelhistorie, med Anvendelse af bibelske Billeder, og nogle Gude- og Heltesagn, ligeledes med Anvendelse af Billeder. Danmarks og en Del af Evropas Geografi er gennemgaaet paa Landkort. Klassen er bleven undervist i Sang og Gymnastik sammen med I. Afdl.

TILGANG PAA INVENTARIELISTEN.

En større Samling af til Dels meget værdifulde Undervisningsapparater, som tidligere vare privat anskaffede til Skolen af Forstander, Lieutenant Grum, blev ved dennes Fratrædelse den 1ste April f. A. kjøbt af Skoleudvalget og er saaledes nu Skolens Ejendom. End videre er ved Udvalget anskaffet: et Skab til Opbevaring af naturhistoriske og andre Apparater, et Evropaskort paa Lærred, et Kompas og nogle mindre Gjenstande.

Skolen har i Aarets Løb modtaget følgende Gaver:

af Discipel H. C. Olsen: en udstoppet Fugl (Maage),
 af Discipel J. J. Olsen: en do. (Brushøne),
 af Discipel Chr. Ringberg: et Par Raadyrtakker,
 af Discipel E. Rasmussen: en Flintekniv,
 og af Forstanderen: en Samling Krybdyr, Bløddyr og Fiske i Spiritus, samt en lille Samling udstoppede Fugle.

Af samtlige Disciple er anskaffet og skjænket til Skolen et smukt Danebrogsflag med tilhørende Stang og Spyd.

DISCIPELBIBLIOTEKET.

En til Fordel for Biblioteket given Dilletantforestilling indbragte et Beløb af 58 Rdl. 5 Mk. 2 Sk. (netto), ved Hjælp af hvilket Bogsamlingen er bleven forøget med c. 90 Bind, hvoraf fremhæves: Ingemanns Romaner, Blichers Noveller, Hostrups samlede Skrifter, Overskous Komedier, Fru Gyllebourgs samlede Skrifter, Vessels Skrifter, en Del af Holbergs, Chr. Winthers og H. C. Andersens Skrifter m. m. Desuden har Biblioteket modtaget følgende Gaver:

af Discipel E. Hegelund: Malling „Store og gode Handlinger“,

af Discipel H. Kallehaug: Suhm „Samlede Skrifter“ 3 B.

af Discipel H. C. Olsen: A. Rosenkilde „Anders Tikjøb“ og H. C. Andersens „Nye Æventyr og Historier“ (anden Række),

af Hr. Lærer Kring: Hawthorne „Græske Sagn“,

af Hr. Kammerassessor Svenstrup: P. P. „To Fortællinger“

og af Forstanderen: nogle Rejsebeskrivelser og „Reineke Fos“ ved Chr. Winther.

AARSPRØVEN FOR 1874—75

afholdes i følgende Orden:

1. SKRIFTLIG PRØVE:

Tirsdagen den 16de Marts.

Formiddag:		Eftermiddag:	
9-12. II og III Dansk Stil.	2-5. {	III Engelsk Stil.	}
10-12. I Regning.		II Tysk Stil.	
		2-4. I Dansk Stil.	

Onsdagen den 17de Marts.

Formiddag:		Eftermiddag:	
9-12. {	III Regning.	2-5. {	III Tysk Stil.
	II Engelsk Stil.		II Regning.
10-12. I Engelsk Stil.			

2. MUNDTLIG PRØVE.

Torsdagen den 18de Marts:

Formiddag:		Eftermiddag:	
9-12. II og III Dansk.	2-3 $\frac{1}{2}$.	I Naturhistorie.	}
11-1. I Dansk.		3 $\frac{1}{2}$ -5. III Tysk.	

Fredagen den 19de Marts:

Formiddag:		Eftermiddag:	
9-12. II og III Religion.	2-3 $\frac{1}{2}$.	III Geografi.	}
11-1. I Historie.		2-4. II Historie.	
		4-5. I Engelsk.	

Løverdagen den 20de Marts:

Formiddag:	Eftermiddag:
9-11. II og III Naturhistorie. 2-3 $\frac{1}{2}$. I. Religion.	
11-1. II Tysk.	2-5. II og III Matematik.

Mandagen den 22de Marts:

Formiddag:	Eftermiddag:
9-11. II Geografi.	2-4. II Engelsk.
11-12 $\frac{1}{2}$. III Naturlære.	3-5. III Historie.

Tirsdagen den 23de Marts:

Formiddag:	Eftermiddag:
9-10 $\frac{1}{2}$. I Geografi.	2-4. Prøve i Forberedelskl.
10 $\frac{1}{2}$ -12. III Engelsk.	4-5. Alle Afdl. Gymnastik. (Hotel „Danmarks“ Sal).

Onsdagen den 24de Marts, Kl. 11 Formiddag,
meddeles Prøvens Udfald.

Torsdagen den 1ste April, Kl. 8 Formiddag,
begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Prøve og Meddelelsen af
Prøvens Udfald indbydes Disciplenes Forældre og Værger,
samt enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gjerning.

Præstø By- og Amtst.s Trykkeri.